

dr hab. Mariusz Dański, prof. UTH Rad.
Katedra Mediów Cyfrowych
i Struktur Przestrzennych
Wydział Sztuki
Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny
im. K. Pułaskiego w Radomiu

Radom, 10.01.2023 r.

RECENZJA

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, Rada ds. stopni, pismo z dnia 8 grudnia 2022 r., informujące o wyznaczeniu mojej osoby na recenzenta i członka komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki pani **dr Annie Szumigaj-Badziak** z Instytutu Architektury Tekstyliów Wydziału Technologii Materiałowych i Wzornictwa Tekstyliów Politechniki Łódzkiej.

Recenzję sporządziłem w oparciu o:

- Wniosek o wszczęcie postępowania habilitacyjnego.
- Publikację - „Anna Szumigaj-Badziak. Laboratorium form”.
- Publikację - „Anna Szumigaj-Badziak. Dokumentacja w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Autoreferat oraz wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny”.
- Dyplom uzyskania stopnia doktora sztuki.
- Dane wnioskodawcy.
- Dokumentację zapisaną na dołączonym pendriv'ie.
- Strony internetowe z informacjami dotyczącymi dorobku artystycznego dr Anny Szumigaj-Badziak.

Przedstawienie sylwetki habilitantki

Pani dr Anna Szumigaj-Badziak uzyskała dyplom magistra w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Łodzi w roku 1990 na Wydziale Grafiki. Po ukończeniu szkoły założyła firmę graficzną Axa, w której w latach 1991-2015 pełniła funkcję dyrektora kreatywnego i zajmowała się projektowaniem kompleksowych opracowań graficznych. W latach 1992-1998 współpracowała z firmami zajmującymi się produkcją kart plastikowych dla których zaprojektowała ich w sumie 98. W połowie lat 90. XX w. rozpoczęła współpracę z Muzeum Historii Miasta Łodzi, projektując na jego potrzeby katalogi towarzyszące wystawom. W latach 1996-2000 projektowała winiety i layouty dla trzech pism branżowych oraz sprawowała nadzór graficzny nad tymi wydawnictwami. Były to: Hat-TRICK Ilustrowany Magazyn Sportowy, miesięcznik sportowy (1996-2000); TOP GOL Tygodnik Piłkarski (1998-1999); SUPER TRAMP Magazyn Przewoźników i Biur Podróży – miesięcznik (1999-2000).

Od 2010 roku zaczęła pracę naukowo-dydaktyczną na kierunku Wzornictwo w Instytucie Architektury Tekstyliów na Wydziale Technologii Materiałowych i Wzornictwa Tekstyliów Politechniki Łódzkiej (w latach 2010-2013 jako asystent, a od 2013 roku na stanowisku adiunkta).

21 marca 2013 r. uzyskała uchwałą Rady Wydziału Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi tytuł doktora sztuki w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne (temat: „Rozważania na temat geometrii. Projekt graficzny książki – Partner Serwis ‘Kompleksowy serwis przemysłowy’”, której promotorem był dr hab. Piotr Karczewski). Dotychczas była promotorem 38 dyplomów magisterskich i 72 dyplomów licencjackich oraz autorką 7 recenzji na specjalności Komunikacja Wizualna i Techniki Druku.

Z informacji zawartych w dokumentacji habilitacyjnej wynika, że od momentu zamknięcia przewodu doktorskiego, Artystka zorganizowała po uzyskaniu tytułu doktora zorganizowała 12 wystaw indywidualnych i brała udział w 34 wystawach zbiorowych. Pełną listę osiągnięć Habilitantki zawiera wspomniana wyżej dokumentacja przewodowa.

Dr Anna Szumigaj-Badziak jako artystka zajmuje się grafiką warsztatową, grafiką projektową, malarstwem i fotografią. Informacje zawarte w dokumentacji habilitacyjnej budują obraz artystki aktywnej, tworzącej klarowny system odniesień charakterystycznych dla sztuki czystej i projektowej.

Autoreferat

„Strzemiński w polemice z poglądami rosyjskich produktywistów sformułował pogląd, że prawdziwie twórczy artysta musi działać równolegle na dwóch płaszczyznach. Ograniczenie się wyłącznie do sztuki czystej prowadzi do zerwania związków z życiem, z realnymi praktycznymi potrzebami, które sztuka może zaspokajać, ale które mogą także ją inspirować. Natomiast poddanie się całkowicie wymaganiom praktycznego życia, odpowiadanie na konkretne zamówienia, spowodować może działalność doraźną, w której zagubi się osobowość twórcza.”¹. Pozwoliłem sobie przywołać w całości słowa prof. Grzegorza Sztabińskiego, umieszczone w *Autoreferacie*, gdyż w moim odczuciu w pełni oddają one charakter działań twórczych dr Anny Szumigaj-Badziak. Habilitantka nie ukrywa, że w pełni czerpie z doświadczeń swojej *Alma Mater*. Czas, który spędziła w murach szkoły, rozmowy z profesorami, korekty oraz udział w wystawach pozwoliły ukształtować jej postawę artystyczną oraz sposób w jaki postrzega świat. Czytelne odniesienia widoczne w twórczości Habilitantki do tradycji sztuki geometrycznej, tak silnie związanych z łódzką szkołą, wydają się być oczywiste. To czego brakuje mi w *Autoreferacie*, to typowego, odautorskiego *credo* twórczego. Oczywiście nie jest tak, że brak go w ogóle. W moim odczuciu nie wybrzmiewa jednak ono dość wyraźnie. Autorka zdecydowała się na język precyzyjny, pozbawiony kwiecistych opisów i ozdobników, nieco suchy, analityczny, bardzo konkretny. Nie uwodzi czytelnika barwnymi porównaniami, czy zawiłymi opisami formalnymi. Podaje fakty. Klarowne opisy, chronologicznie uporządkowana historia zdarzeń, pozwalają na zbudowanie sobie obrazu ścieżki twórczej Habilitantki w sposób usystematyzowany. W tym kontekście bardzo przypomina to charakter sztuki, którą uprawia. Czystą, pozornie pozbawioną emocji, wręcz sterylną.

Habilitantka w kolejnych częściach *Autoreferatu* skrupulatnie opisuje swoją drogę twórczą. Rok po roku, przybliża fakty związane z twórczością artystyczną i projektową od momentu ukończenia studiów. Koncentrując się przede wszystkim na opisie technicznym wydarzeń i zrealizowanych projektów. Sam *Autoreferat* nie zawiera zbyt wielu materiałów ilustracyjnych dokumentujący poszczególne etapy drogi twórczej dr Anny Szumigaj-Badziak. A szkoda, jego bardziej rozbudowana forma ikonograficzna pozwoliłaby na pełniejszą i bardziej obiektywną ocenę dokonań Habilitantki. Niemniej jednak, jako że w Internecie można odnaleźć część materiałów wymienionych w tej publikacji, ocena dorobku pozwala spojrzeć na twórczość Habilitantki w szerszej perspektywie.

¹ Grzegorz Sztabiński, *Anna Katarzyna Szumigaj-Badziak. Grafika użytkowa, malarstwo, Zwierzyniec 2000*, s. 3, za Anna Szumigaj-Badziak, *Dokumentacja w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Autoreferat oraz wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny*, s. 3.

Habilitantka pisze „Moja twórczość to hybryda, która w swojej konstrukcji łączy w sposób świadomy dwa światy. Wiele prac graficznych buduje kompozycje sztuki projektowej. Ten drugi obszar mojej działalności twórczej wolny był od kontaktów ze zleceniodawcą. Był tylko mój. Dzisiaj mogę stwierdzić, iż malarstwo, grafika i fotografia miały duży wpływ na projektowanie graficzne i odwrotnie. W pracach, które prezentowałam w latach 2005-2018 poszukiwania twórcze przenikają się.”² W pewnym sensie wspomniana przez Nią hybryda, jest czytelna w jej działaniach nie tylko w sferze plastycznej, ale i zaproponowanej formie literackiej, którą wykorzystwała w *Autoreferacie*. Artystka opisuje poszczególne wydarzenia związane z jej życiem twórczym, płynnie przenosząc się ze świata sztuki czystej, do sztuki projektowej, dzięki czemu pojawiające się powiązania są czytelne i klarowne dla odbiorcy.

Czytając poszczególne strony tej skądinąd interesującej dysertacji, odniosłem wrażenie, że za każdym razem, na nowo odkrywam jej kolejne warstwy, w tym te dotyczące starannie ukrytej między słowami idei związanej z procesem tworzenia. Habilitantka nie eksponuje swojej sztuki, raczej dawkuje ją w misternie dobranych proporcjach. Opisuje swój świat twórczy w sposób bezpieczny, ustawiając pomiędzy sobą, a odbiorcą niewidzialną szklaną tafłę, która powoduje pewnego rodzaju wibracje niepozwalające w pełni odkryć ideę tworzenia. Mam wrażenie, że zamieszczone w pracy cytaty wyrażające opinie innych osób na temat twórczości Anny Szumigaj-Badziak, jako nieliczne, pozwalają zbliżyć się czytelnikowi do świata twórczego, w którym przebywa Habilitantka.

Moje uwagi dotyczące *Autoreferatu* mogą wydawać się na pierwszy rzut oka zarzutami, czy może raczej wątpliwościami i pewnie takimi są. Jednakże nie taki jest ich cel. Moją intencją jest raczej wskazanie problemu, z którym się zetknąłem analizując otrzymane materiały. To fakt pewnego dysonansu. Z jednej strony zauroczenie pracami dr Anny Szumigaj-Badziak, z drugiej nie do końca zadawalający opis, który im towarzyszy. Odnoszę wrażenie, że siła estetycznego przekazu nie w pełni współgra z brakiem oczekiwanych pogłębionych rozważań na temat tego jakże zajmującego świata sztuki, do którego poniekąd zaprosiła mnie Autorka. Towarzyszy temu również chęć rozpoznania pewnej idei, która została dopasowana do sztywnych reguł obowiązujących w ramach przygotowywania tekstu towarzyszącego habilitacji.

Ocena pracy habilitacyjnej

Na wstępie, nim podejmę się oceny poszczególnych prac, a w zasadzie zestawów dzieł będących istotą tej habilitacji, podzielę się kilkoma uwagami natury ogólnej. Być może są one oczywiste, jednakże uważam, że należy je poruszyć, by wybrzmiały w tym miejscu. Obcowanie ze sztuką geometryczną wymaga skupienia, otwartości umysłu i pewnej bliskości z dziełem sztuki. Praca habilitacyjna jako taka, choćby najstaranniej przygotowana pod względem edytorskim, nie daje szansy na spełnienie tych, w sumie minimalnych wymagań. Przede wszystkim dlatego, że materiały drukowane, nacechowane są wszelkiego rodzaju błędami poligraficznymi i nie pozwalają odbiorcy w pełni percypować reprodukowanych dzieł. Stąd też ocena jakichkolwiek prac na podstawie materiału ikonograficznego zawartego w habilitacji nie do końca wydaje się być miarodajną. Jako że czynnie zajmuję się opracowywaniem materiałów do druku, zdaję sobie sprawę z niechcianych, często niezamierzonych niespodzianek, których suma stanowi o materiale wyjściowym, który zostaje ostatecznie zaprezentowany w postaci wydruku. Wprawdzie wiedza i doświadczenie osoby zajmującej się opracowaniem materiału ikonograficznego, pozwala na stworzenie pewnego specyficznego kodu plastycznego, w oparciu o który odbiorca może spróbować rozkodować uzyskany materiał ilustracyjny, to jest to jednak dosyć karkołomne zadanie. Wbrew pozorom największym problemem podczas odbioru reprodukcji grafik nie jest ich skala. Jeśli mamy podane wymiary, pewne doświadczenie i wiedzę

² Anna Szumigaj-Badziak, *Dokumentacja w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Autoreferat oraz wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny*, Łódź 2022, s. 5.

jesteśmy w stanie zwizualizować sobie ich formę dopasowując do konkretnej przestrzeni. To co staje się prawdziwym wyzwaniem, to odbiór rzeczywistej kolorystyki prac. Relacje pomiędzy poszczególnymi elementami obrazu, jego nasycenie, jaskrawość, kontrast często na wydruku stają się nowymi bytami, pełniącymi rolę artefaktów powstałych z połączenia wielu składowych. Co w efekcie powoduje, że przekłamania kolorystyczne odgrywają istotne znaczenie w ocenie całości, w tym tej habilitacji. Kiedy patrzę na poszczególne prace, ogarniam je wzrokiem, próbuję określić ideę i powiązania formalne, szukam plastycznego kontekstu, mam wrażenie, że stykam się z pewną formą plastycznej fatamorgany, która pozwala mi jedynie poznać miraż dzieła. Jego formę odartą z rzeczywistego kontekstu. Niemniej jednak, formalna strona habilitacji, niejako wymusza na recenzencie konieczność dokonania ich oceny na podstawie wyłącznie materiałów przetworzonych. Po tym może nazbyt długi, wstępie, przejdę do oceny osiągnięcia habilitacyjnego zaprezentowane przez panią dr Annę Szumigaj-Badziak, zgodnie w wymogami formalnymi jako osiągnięcie artystyczne aspirujące do spełnienia warunków określonych w art. 2019 ust. 1. pkt 2c ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.2018.1668 z dnia 2018.08.30 z późn. zm.), którym jest cykl prac zaprezentowanych na wystawie indywidualnej „Anna Szumigaj-Badziak Laboratorium form” w Centrum Ekspozycyjnym Stara Kotłownia w Olsztynie: „Układ-przestrzeń C-R-C” 2021, „Ruch” 2021, „Przestrzeń 11KL-NZ” 2019, „Interpretacje przestrzeni” 2018, „Przestrzeń 3K” 2016.

Habilitantka, na pierwszy ogląd, podjęła się zgoła karkołomnego zadania. W ramach jednej wystawy pokazała 5 cykli prac, na które składały się grafiki cyfrowe, serigrafie i malarstwo, które powstawały w latach 2016 - 2021. Prace zostały wykonane na papierze i blasze perforowanej w różnych formatach (od 9x9 cm do 300X200 cm). Gdybym skoncentrował się wyłącznie na podanych przeze mnie przed chwilą informacjach, wiedząc, że jest to praca habilitacyjna, pewnie zacząłbym się zastanawiać, czy taka decyzja jest słuszna. 5 cykli na jednej wystawie, czy to, aby nie jest nadmiar?

Przygotowana dokumentacja wystawy „Anna Szumigaj-Badziak Laboratorium form” pozwala w pełni docenić ideę powołania do życia tej wystawy i zaproponowanie jej właśnie w takiej formie wystawienniczej. Wprawdzie każdy z cykli stanowi odrębny byt, jednak razem w pełni uzupełniają się, tworząc klarowny komunikat wizualny stworzony w oparciu o język geometrii. Zróżnicowane pod względem wymiarów prace stanowią interesującą i niewątpliwie wyrazistą wypowiedź. Subtelne, ale też bardzo konkretne układy kompozycyjne pozwalają odszukać wśród nich elementy geometrycznego mistycyzmu.

„Przestrzeń 3K”

Najstarszy chronologicznie cykl jest zarazem preludium do tego co wydarzy się w kolejnych latach. 3 obiekty malarskie, powstały w 2016 roku, wykonane na podłożu z perforowanej blachy stalowej - wibrują nie tylko w sferze wizualnej, ale i mentalnej („Przestrzeń 1K”, „Przestrzeń 2K”, „Przestrzeń 4K”, każdy 100x100 cm). Suma połączonych podstawowych figur geometrycznych koła i kwadratu stanowi o sile ich przekazu. Autorka wprowadza w obszar uporządkowanej przestrzeni i może nieco monotonnej kompozycji, dodatkowe elementy - linie, które nie tylko stają się częścią obrazu, ale przede wszystkim go dynamizują. Pewien kolorystyczny chłód zaproponowanego układu, wzmocniony przez drżenie wizualne wywołane przez strukturę perforowanej blachy, umożliwia wręcz nieskończoną interpretację poszczególnych obiektów w oparciu o otoczenie, oświetlenie oraz kąt pod jakim odbiorca konstatuje obraz.

„Interpretacje przestrzeni”

Cykl grafik cyfrowych z 2018 roku („Interpretacje przestrzeni I”, „Interpretacje przestrzeni II”, „Interpretacje przestrzeni IX”, „Interpretacje przestrzeni X”, „Interpretacje przestrzeni XI” - 70x100 cm) oraz obiekt malarski („Interpretacje 6P”, blacha perforowana, 300x200 cm) jak pisze Habilitantka „łączy prace wykonane na różnych podłożach i w różnej technice – obiekty malarskie

na stalowej blasze perforowanej i grafiki na papierze. Sześć płaszczyzn – blach 100 x 100 cm zostało połączonych w jedną płaszczyznę o wymiarach 300 x 200 cm. Grube ciemnoczerwone linie/płaszczyzny wyznaczają jednostajny dynamiczny rytm³. Ta rytmiczność jest charakterystyczna praktycznie dla wszystkich dzieł stworzonych przez Annę Szumigaj-Badziak. W ten sposób Artystka porządkuje przestrzeń, dookreślając wizualny przekaz. Otwierając kompozycję tworzy zestaw, kolejnych, logicznie określonych projekcji, które nie ograniczają wyobraźni odbiorcy, a wręcz przeciwnie, zdają się go namawiać do przestrzennego dialogu z grafikami. Zwłaszcza, że „skrajne” prace tego projektu - „Interpretacje 6P” obiekt malarski wykonany na blasze perforowanej oraz grafika cyfrowa „Interpretacje przestrzeni I” domykają całość iluzji przestrzeni opisanej za pomocą zdecydowanych płaszczyzn. Pomiędzy tymi pracami pojawia się powidok obrazu zawieszonoego w przestrzeni rzeczywistej. Co umożliwi odbiorcy dokonanie własnej analizy zaproponowanego układu kompozycyjnego, umieszczenie go w przestrzeni wyobraźni i skonkretyzowanie jego formy graficznej.

„Przestrzeń 11KL-NZ”

Cykl 12 serigrafii zrealizowanych w latach 2019/2020 („PRZESTRZEŃ L-1”, „PRZESTRZEŃ KL-Z2”, „PRZESTRZEŃ KL-ZR1”, „PRZESTRZEŃ KL-Z3”, „PRZESTRZEŃ KL-NR3”, „PRZESTRZEŃ KL-Z4”, „PRZESTRZEŃ L-2”, „PRZESTRZEŃ KL-N1”, „PRZESTRZEŃ KL-N4”, „PRZESTRZEŃ L-4”, „PRZESTRZEŃ L4”, „PRZESTRZEŃ KL-NR2” - 10x10 cm).

Habilitantka, jak pisze „interpretuje dwie geometryczne przestrzenie zbudowane przy pomocy płaszczyzn i linii. Dążenie do uproszczenia dzieła znalazło wyraz w ograniczeniach kolorystycznych. Paleta barw jest zawężona. Prace operują dwoma kolorami niebieskim i żółtym oraz czarnymi liniami. Notują i interpretują⁴. Prace są ascetyczne, ich tkanka graficzna minimalistyczna. Przekaz konkretny. Przestrzeń, jak gdyby zatrzymana pomiędzy elementami kompozycyjnymi umieszczonymi z dużą świadomością przez Artystkę na płaszczyźnie obrazu. Gdy patrzę na takie prace, zawsze towarzyszy mi przekonanie o ich swoistym mistycyzmie. O wizualnej ścieżce, która dzięki prostocie elementów składowych, prowadzi obserwatora w przestrzeń nie tyle rzeczywistą czy wirtualną, co raczej duchową.

„Ruch”

Cykl 12 grafik cyfrowych z 2021 roku („Ruch C1”, „Ruch Z1”, „Ruch Z2”, „Ruch C2”, „Ruch N1”, „Ruch C4”, „Ruch C3”, „Ruch Z3”, „Ruch N2”, „Ruch Z5”, „Ruch Z4”, „Ruch N3” - 70x100 cm). Zaskakujący zestaw grafik, który zdecydowała się wskazać Artystka jako element zestawu habilitacyjnego. Do dotychczasowego świata czystych form geometrycznych, wprowadza pewne *novum*. Pojawia się fotografia. Zatrzymane w kadrze projekcje ustawione w opozycji do geometrycznych form stanowią na początku pewien zaskakujący zwrot w twórczości Habilitantki. W uporządkowany świat wkracza forma biologiczna - człowiek. Bohater, nawet jeśli uproszczony, potraktowany sylwetowo, umieszcza w obrazie przypadek oraz elementy niosące za sobą konotacje zaburzające metafizykę geometrii. Cykl ten generuje pewne ożywienie w ekspozycji i wbrew moim wstępnym obawom, dookreśla zaproponowaną przez Habilitantkę opowieść o przestrzeni, nieograniczoną wyłącznie do metafizyki liczb, kształtów i koloru. Istotnym jest wykorzystanie w tym projekcie, zdjęć achromatycznych, poddanych procesowi wielokrotnej ekspozycji, które wprowadzają własny rytm, do którego dostosowuje się Artystka tworząc odrębny alfabet znaków, niezależny zapis w oparciu o typografię obrazu. To co intrygujące dzieje się na styku relacji człowieka z geometrią, sytuacja tworząca nie tylko rytm graficzny, ale również intelektualny. W tych pracach pojawia się nowa przestrzeń, już nie tylko

³ Anna Szumigaj-Badziak, *Dokumentacja w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Autoreferat oraz wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny*, Łódź 2022, s. 16.

⁴ Tamże, s. 15.

geometryczna czy metafizyczna, ale również organiczna. Zbudowana na relacjach znajdujących się gdzieś na pograniczu między cielesnością, ruchem i abstrakcją geometryczną.

„Układ-przestrzeń C-R-C”

Cykl 23 serigrafii („Układ-przestrzeń C-R-1”, „Układ-przestrzeń C-C-2”, „Układ-przestrzeń C-1”, „Układ-przestrzeń C-2”, „Układ-przestrzeń C-R-C-1”, „Układ-przestrzeń C-3”, „Układ-przestrzeń C-R-2”, „Układ-przestrzeń C-4”, „Układ-przestrzeń C-C-3”, „Układ-przestrzeń C-R-3”, „Układ-przestrzeń C-5”, „Układ-przestrzeń C-C-4”, „Układ-przestrzeń C-C-R-1”, „Układ-przestrzeń R-C-1”, „Układ-przestrzeń R-C-2”, „Układ-przestrzeń C-R-4”, „Układ-przestrzeń R-C-3”, „Układ-przestrzeń C-R-5”, „Układ-przestrzeń C-R-C-2”, „Układ-przestrzeń C-R-L-1”, „Układ-przestrzeń C-6”, „Układ-przestrzeń C-R-L-2”, „Układ-przestrzeń C-R-7” - 9x9 cm) powstał w 2021 roku.

Habilitationka ogranicza środki wyrazu wykorzystywane do tworzenia swoich wypowiedzi plastycznej. Istotą projektu staje się płaszczyzna, świadomość jej potencjału i ograniczeń, na której za pomocą starannie dobranych elementów graficznych (koło, półkole, linia) buduje uporządkowane struktury, a modyfikując je bada zmienność materii przestrzeni. Pisze: „Ważne są procesy dotyczące komponowania, ale również te dotyczące odczytu. Wygląd zmienia się, ale konstrukcja pozostaje ta sama. Symbolika kształtu, kod matematyczny to struktura znaczeń, którą jesteśmy otoczeni. Prace z tego cyklu opierają się również na złudzeniu ruchu. Powtarzalne, odręcznie zapisane krótkie linie tworzą falujące płaszczyzny, nawiązują do natury i są działaniem zacierającym granice pomiędzy emocją a intelektem.”⁵

Dzięki ograniczeniu kolorystyki Autorka wprowadza w swoje dzieła elementy estetyzmu, uzyskując dzięki temu charakterystyczną ascezę kolorystyczną w oparciu o sensualne właściwości koloru i kształtów podstawowych. Habilitationka świadomie ogranicza wykorzystywane środki wyrazu, unika nadmiernej dekoracyjności, dzięki czemu poszerza możliwości interpretacyjne grafik. Ich wręcz fizyczna przestrzenność oparta na rytmie, urzeka, przywodzi na myśl kod, po którego rozczytaniu będzie można przejść na nowy poziom percepcji tak zaproponowanej przestrzeni.

Zaprezentowane cykle intrygują. Każda z grafiki staje się unikalną implikacją pewnego procesu rozważań, czego wizualnym (ale nie tylko) efektem staje się artefakt przyjmujący formę przestrzeni osobistej.

Poddając ocenie poszczególne prace, niewątpliwie jestem pod ich urokiem. Urzeka mnie ich prostota, dojrzałość i głębia. Jedyne do czego mam drobne zastrzeżenia to ich opis, który znajduje się w materiałach habilitacyjnych. Nie znalazłem w nich jednoznacznej odpowiedzi na temat metodologii powstawania poszczególnych dzieł. Te które oglądane są w postaci wydawnictwa, nie są w stanie same w sobie dookreślić idei, która przyświecała ich powstaniu. Ponadto pewne wątpliwości (choć być może niesłusznie) budzi kolorystyka poszczególnych reprodukcji. Porównując te, które znajdują się w katalogu z tym dostępnymi w wersji elektronicznej w Internecie, rodzą się pytania. Czy delikatna szarość w pracach serigraficznych (widoczna w katalogu) uzyskana została za pomocą celowego poddruku w oryginalnej pracy, czy jest pomysłem graficznym na wyodrębnienie prac z bieli kartki? Nie ułatwiają uzyskania odpowiedzi na te pytania zdjęcia dokumentujące wystawę umieszczone w katalogu. Zwłaszcza, że zdjęcia wydrukowane na drukarce laserowej wyglądają płasko, zacierają szczegóły i przekłamują towarzyszące im barwy. Szkoda, że Habilitationka nie umieściła na osobnym nośniku pełnej elektronicznej wersji katalogu towarzyszącego habilitacji, dzięki czemu ogląd prac nie byłby tak bardzo ograniczony przez technologie druku.

Zapoznając się wyłącznie z tak opracowaną dokumentacją, nie miałem szansy na to by „dotknąć” tego co tak naprawdę staje się wartością dodaną każdego dzieła sztuki, jego fizycznej obecności

⁵ Anna Szumigaj-Badziak, *Dokumentacja w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Autoreferat oraz wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny*, Łódź 2022, s. 14.

w konkretnej przestrzeni. Jako recenzent, stoję przed dziełem, pozbawionym rzeczywistej materialności, kontekstu i naturalnej synergii pomiędzy odbiorcą, a dziełem.

Jednakże, nawet ta niedoskonała forma prezentacji (gdyż inna zapewne być nie może) pokazuje niesamowity potencjał prezentowanych prac. Bogactwo ukryte w najprostszych geometrycznych formach. Sztuka powinna przemawiać do nas, poruszać. I tak właśnie jest z pracami zaprezentowanymi przez panią dr Annę Szumigaj-Badziak.

Całość dzieła tworzy oryginalny i intrygujący utwór plastyczny. Dokumentacja wniosku habilitacyjnego przekonuje mnie, że Habilitantka jest osobą wrażliwą plastycznie, obdarzoną głęboką wiedzą i talentem.

Ocena dorobku organizacyjno-dydaktycznego i działalności organizacyjnej

Działalność dydaktyczna dr Anny Szumigaj-Badziak ściśle związana jest z jej pracą w Instytucie Architektury Tekstyliów Wydziału Technologii Materiałowych i Wzornictwa Tekstyliów Politechniki Łódzkiej. Habilitantka w *Autoreferacie* przedstawia fakty, nie poddaje ich pogłębionej analizie, nie komentuje szerzej ani nie ilustruje. Pomimo, że wykazuje istotny pod względem merytorycznym i organizacyjnym dorobek, to w przygotowanych materiałach brakuje przede wszystkim konkretnego programu pracowni oraz przybliżenia autorskiego programu dydaktycznego. Habilitantka nie pokusiła się również o zaprezentowanie wybranych prac studenckich. Pomimo, to wymienione osiągnięcia w zakresie dydaktyki świadczą o tym, że dr Anna Szumigaj-Badziak aktywnie działa na polu dydaktycznym. Dotychczas pełniła m.in. funkcje opiekuna podczas plenerów artystycznych, jest założycielem i opiekunem Studenckiego Koła Naukowego Designer, z którym zrealizowała wiele projektów oraz wystaw (m.in.: cyklicznego wydarzenia *Retrospekcja (Retrospekcja lata 20. (2014), Retrospekcja lata 40-50. (2015), Retrospekcja lata 70. (2016), Retrospekcja lata 80. (2017), Retrospekcja Milenium (2018)* i w 2019 roku – *Etno Retrospekcja - Słowiańskie Korzenie*). Prace studentów Habilitantki prezentowane były na licznych wystawach zbiorowych, w tym: *3 smaki /Toskania, Prowansja, Holandia/ - wystawa poplenerowa; Płaszczyzna i przestrzeń-wystawa prac studentów i wykładowców Komunikacji Wizualnej (2014); Podstawy (2014); Interakcje. Wystawa towarzysząca Łódź Design Festiwal (2014); wystawa poplenerowa W lawendzie i pomarańczach (2014); SPEKTRUM (2015); Komunikat, plakaty i fotografie typograficznych form przestrzennych (2015); Płaszczyzna i przestrzeń, Komunikacja wizualna (2015); Katalonia – wystawa poplenerowa (2015); Forma. Struktura. Komunikat. (2016); Prace studentów w Lwowskiej Akademii sztuk Pięknych (2016); Agrafa (2017); VII Międzynarodowy Festiwal Twórczości Młodzieży Folkowe Inspiracje (2017); Forma. Struktura. Komunikat 2 (2017); Interpretacje (2018), Abstrakt i projekt (2019), Natura rzeczy Eco Czy Ego (2019), Wystawa prac kierunku Wzornictwa, Project Art Gallery (2019).*

W roku 2016 otrzymała nominację na najlepszego nauczyciela roku 2015/16 na Wydziale Technologii Materiałowych i Wzornictwa Tekstyliów Politechniki Łódzkiej. W tym samym roku praca studentów, którymi się opiekowała – *Projekt cyklu piktogramów dla studenckiego radia Żak* została wybrana i opublikowana w międzynarodowym wydawnictwie poświęconym projektowaniu piktogramów *Infinite ikon* – wydawca Gingko, Chiny, a w 2017 roku praca dyplomowa Jagody Jankowskiej, której była promotorem, została zakwalifikowana do udziału w *12 Międzynarodowym Konkursie Studenckiej Grafiki Projektowej Agrafa* w Katowicach. Przedstawiony dorobek dydaktyczny i aktywność Habilitantki budzi szacunek i uznanie. Szkoda, że Habilitantka nie zdecydowała się na pogłębioną analizę swoich dokonań. Wspomniane przeze mnie wcześniej braki w dokumentacji, które by ilustrowały wspomniany dorobek, niejako uzupełniłem w swoim zakresie, docierając do niego za pomocą publikacji umieszczonych w Internecie. Suma tych informacji pozwala mi na wysnucie wniosku, że dr Anna Szumigaj-Badziak jest dobrze przygotowanym, odpowiedzialnym i aktywnym nauczycielem akademickim.

Habilitantka prowadzi również czynną działalność organizacyjną. Wiosną 2017 roku pełniła funkcję przewodniczącej jury w konkursie *Złota Łódka Design 2017* odbywającego się podczas *VII Międzynarodowego Festiwalu Twórczości Młodzieży – Folkowe Inspiracje* w Muzeum Fabryki w Łodzi.

W Uczelni pełni liczne funkcje, w tym:

- członka Komisji Dydaktycznej na kierunku Wzornictwo (w latach 2012-2019);
- członka Rady Wydziału (jako reprezentantka Instytut Architektury Tekstyliów od 2016);
- członka Rady Kierunku Wzornictwo na Politechnice Łódzkiej;
- współautora programu kształcenia dla I i II stopnia kierunku Wzornictwo na Politechnice Łódzkiej;
- członka Komisji Egzaminu Kompetencyjnego na Kierunku Wzornictwo (od 2021);
- uczestnik zespołów przygotowujących wydarzenia: *Politechnika Fashion Show* i *Wzornictwo Dualne Dyplomy* (2020 i 2021).

W latach 2019-2021 organizowała oraz prowadziła zajęcia w ramach projektu POWR.02.15.00-00-2012/18 *Model współpracy szkół ze szkołami wyższymi w zakresie kształcenia w zawodach z grupy branżowej poligraficzno-fotograficzno-reklamowej dla zawodu technik organizacji reklamy*.

W latach 2019-2021 pełniła funkcję eksperta rozwiązań w zakresie współpracy szkół prowadzących kształcenie zawodowe z uczelniami w ramach projektu POWR.02.15.00-00-2013/18 *Nowoczesny model współpracy uczelni wyższej ze szkołą w zakresie kształcenia w zawodach z grupy branżowej poligraficzno-fotograficzno-reklamowej dla zawodu technik organizacji reklamy*.

W październiku 2021 roku brała udział w projekcie *Project – Product – Promotion. International Collective for Design, Erasmus+ Student Mobility for Traineeship. Politechnika Łódzka*, gdzie była odpowiedzialna za nadzór nad projektem dla Phillips Poland sp. z o.o.

Jak wynika z informacji zawartych w *Autoreferacie*, a czego przykłady przedstawiłem, dorobek Habilitantki w zakresie działalności organizacyjnej i dydaktycznej jest znaczny i wart docenienia.

Konkluzja

Biorąc pod uwagę przedstawiony dorobek twórczy dr Anny Szumigaj-Badziak, a także jej doświadczenie dydaktyczne oraz działalność organizatorską, jednocześnie doceniając wartość artystyczną zaprezentowanych i zrealizowanych jako praca habilitacyjna dzieł stwierdzam, że wskazane przez Habilitantkę osiągnięcia artystyczne: cykle prac prezentowane na wystawie indywidualnej „Anna Szumigaj-Badziak. Laboratorium form” w Centrum Ekspozycyjnym Stara Kociołnia w Olsztynie, spełnia warunki określone w wymaganiach art. 16 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytułach oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki. W związku z powyższym uważam, że wniosek zainteresowanej, skierowany do Rady Doskonałości Naukowej, o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, jest uzasadniony i w pełni go popieram.